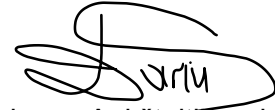

TVIRTINU

Viešosios įstaigos „Aukštaitijos siaurasis geležinkelis“
direktorius Darius Liutikas

KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO IŠVADA

2023 m. rugsėjo 29 Nr.

Panevėžio rajonas

<p>1. Viešojo sektoriaus subjektas, kuriame atliktas KPT nustatymas (veiklos sritis (-ys), kurioje (-iose) buvo atliekamas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas, jos (-ų) trumpas aprašymas).</p>	<p>Korupcijos pasireiškimo tikimybės (toliau - KPT) nustatymas buvo atliktas viešosios įstaigos „Aukštaitijos siaurasis geležinkelis“ (toliau – ASG) paslaugų kainų nustatymo srityje, vertinant ASG teikiamų paslaugų finansinio įvertinimo ir kainų nustatymo procesą.</p> <p>KPT atliktas ASG vadovo iniciatyva.</p>
<p>2. Asmenys (subjektai), atlikę viešojo sektoriaus subjekto KPT nustatymą</p>	<p>vyriausioji patarėja Regina Shoaib</p>
<p>3. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo pradžios ir pabaigos laikas. Analizuotas laikotarpis.</p>	<p>KPT vertinimas, surinkus jam atlikti reikalingą informaciją, pradėtas 2023-09-01, baigtas 2023-09-29. Analizuotas laikotarpis nuo 2022-09-29 iki 2023-09-29.</p>

4. Nustatytos rizikos, jų lygiai, suskirstymas pagal svarbą

POVEIKIS	Katastrofinis					
	Kritinis					
	Pastebimas					
	Žemas		R ₁			
	Nereikšmingas					
		Labai žema	Žema	Vidutinė	Aukšta	Labai aukšta
TIKIMYBĖ						

Rizikingumo lygis:

Geltonas rizikingumo lygis

Rizikos pavadinimas, tikimybės, poveikio lygis:

R₁ – tiesioginio galimo piktnaudžiavimo ASG teikiamų paslaugų įkainių nustatymo procedūromis nėra, tačiau nesant dokumentu patvirtinto vidinio teisės akto, galimi subjektyvūs veiksmai ir subjektyvios įtakos šiame procese.
P=1; T=2. Rizikos lygis: R=T×P; R₁=2

	<p>Paslaugų kainas tvirtina ASG dalininkai pagal pateiktus skaičiavimus ir apskaičiavimo pagrindimus.</p> <p>Poveikis vertinamas 2 balais, nes nors nebuvo pasitvirtinę nei pavienių asmenų pranešimų, nei kitų pranešimų iš kitų šaltinių, nors įkainių finansinio įvertinimo bei kainų nustatymo procesas yra detalus ir aiškus, tačiau jis nėra oficialiai reglamentuotas. Nėra oficialiai reglamentuotos aplinkybės, pvz., metinė infliacija, kainų įkainių pokyčiai, kuriems kardinaliai kintant yra reikalingas ASG nustatytų paslaugų kainų perskaičiavimas. ASG vidaus teisės aktai, kuriais reglamentuota tiriamoji sritis, nėra suderinti su esamomis ekonominėmis ir finansinėmis aktualijomis.</p> <p>Tikimybė vertinama 1 balu, nes atlikus faktinių aplinkybių analizę nustatyta, kad nors ASG konkrečios paslaugų kainų nustatymo tvarkos nėra patvirtintos dokumentu, tačiau kainos paskaičiuojamos pagal atitinkamas lenteles, kurių dedamosioms yra pritarę ASG dalininkai tvirtindami įkainius.</p> <p>Pagrindimas, kodėl skirti atitinkami balai:</p> <p>Atliekant analizę nustatyta, kad ASG teikiamų paslaugų kainos paskutinį kartą nustatytos 2022 m. spalio 28 d. Viešosios įstaigos „Aukštaitijos siaurasis geležinkelis“ visuotinio dalininkų susirinkimo protokolu Nr. 2. (toliau – Protokolas). Kaip matyti iš Protokolo darbotvarkės, vadovaujantis 1'uoju punktu nuo 2023 m. sausio 1 d. nustatyta 15 penkiolika ASG teikiamų paslaugų įkainių. Šis sprendimas ASG dalininkų patvirtintas dalininkams balsuojant vienbalsiai (ką įrodo minėtojo Protokolo turinys).</p> <p>Iš Protokolo turinio taip pat matyti, kad dėl kiekvienos Protokole įvardintos paslaugos ir jos kainos pateikta ir tam tikra argumentacija, kodėl ASG dalininkų tvirtinamas būtent toks įkainis, t.y. teikiamas kiekvienos konkrečios kainos pagrindimas. Dėl skirtingų paslaugų pobūdžio kiekvienos paslaugos kainos pagrindimas skiriasi.</p> <p>Taigi, tenka atkreipti dėmesį, kodėl tam tikri įkainiai Protokole grindžiami skirtingais kriterijais. Tikėtina, kad tai gali būti sąlygota ir objektyvių aplinkybių (t.y. iš tiesų vienu įkainių paskaičiavimas yra sudėtingesnis nei kitų dėl pačios paslaugos sudėtingumo).</p> <p>Kaip matyti iš 2022 m. rugsėjo 28 d. ASG lydraščio Nr. S-58, (kuris buvo pateiktas ASG dalininkams) ASG prieš dalininkų susirinkimą šiuo lydraščiu pateikė atitinkamas lenteles, kuriose detalai nurodoma, kokių būdu ir kodėl apskaičiuoti būtent tie įkainiai, kurie vėliau dalininkų Protokolu ir buvo patvirtinti.</p> <p>Korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimo metu nustatyta, kad ASG teikiamų paslaugų įkainius apskaičiuoja žmogiškųjų išteklių vadybininkas konsultuodamasis su ASG finansininku. Procesas vyksta aptariant paslaugų kainas ir išlaidas, reikalingas paslaugų suteikimui. Pažymėtina, kad nei vienas iš ASG administracijos darbuotojų neturi finansinio išsilavinimo, todėl į šį procesą yra būtina įtraukti ir ASG finansininką.</p> <p>Valdant šias rizikas, būtų tikslinga konkrečiai reglamentuoti ASG paslaugų įkainių nustatymo tvarką, jos principus ir vykdymo eigą užfiksuojant vidiniame ASG teisės akte.</p> <p>Taigi, nustatyta, kad būtina ASG teikiamų paslaugų įkainių</p>
--	---

	nustatymo procesą detaliau reglamentuoti, aprašant ir šio proceso etapus bei dalyvius.
<p><u>Žalias rizikingumo lygis</u></p>	<p>Rizikos pavadinimas, tikimybės, poveikio lygis:</p> <p>R₁ – galimas piktnaudžiavimas procedūromis nustatant ASG teikiamų paslaugų įkainius tiesiogiai nenustatytas, tačiau nesant patvirtintų vidiniu dokumentu konkrečių gairių bei nuostatų, kuriomis vadovaujantis būtų apibrėžti esminiai šios procedūros principai, apsunkinamos galimybės ASG darbuotojui, rengiančiam paslaugų įkainių pagrindimą, nustatyti ir atsižvelgti į tuos objektyvius kriterijus, kurių pagrindu ir būtų apskaičiuojami paslaugų įkainiai. P=1; T=2. Rizikos lygis: R=T×P; R₁=2</p> <p>Poveikis vertinamas 2 balais, nes nors jokių skundų dėl ASG paslaugų įkainių nebuvo gauta, neigiamos informacijos šiuo klausimu žiniasklaidoje taip pat nebuvo pateikta, reikalinga nustatyti konkrečias gaires vadovaujantis kuriomis būtų apskaičiuojami ASG teikiamų paslaugų įkainiai.</p> <p>Tikimybė vertinama 1 balu, nes nors nenustatytas nei vienas pažeidimo atvejis per tiriamąjį laikotarpį, tikimybę didina faktas, jog yra proceso reglamentavimo trūkumai nesant konkrečių gairių dėl ASG teikiamų paslaugų įkainių paskaičiavimo (paslaugų finansinio įvertinimo), kurie bus išspręsti valdant korupcijos riziką R₁.</p> <p>Pagrindimas, kodėl skirti atitinkami balai:</p> <p>ASG tiriamuoju laikotarpiu skundų dėl netinkamo ASG paslaugų įkainių (per didelių, rinkos kainomis nepagrįstų) nėra gauta. Pranešimų iš ASG dalininkų, kad ASG teikiamų paslaugų įkainiai netinkamai paskaičiuoti, taip pat nebuvo gauta. ASG dalininkams pateiktose lentelėse, kurių pagrindu atliktas ASG teikiamų paslaugų įkainių paskaičiavimas, trūkumų ar klaidų nenustatyta. Pastabų iš dalininkų šioms lentelėms nėra gauta. Tačiau korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimo metu nustatyta, kad šios lentelės tiesiog užpildytos konkrečias ASG darbuotojo, nesant konkrečiai apibrėžtai direktoriaus įsakymu patvirtintai tokių lentelių pildymo bei paslaugų kainų apskaičiavimo tvarkai.</p> <p>Vis dėlto, atsižvelgiant į nuolat kintančias tiek ekonomines, tiek finansines realijas, ypatingai tai aktualu esant dabartiniai tiek nacionalinei, tiek pasaulinei ekonominei situacijai, kai visų paslaugų kainų pokyčiai yra ženklūs ir itin dinamiški, būtina apibrėžti pagrindinius principus ir gaires, vadovaujantis kuriais būtų nustatomi ne kuo mažesni, bet objektyvūs, rinkos realijas atitinkantys įkainiai, siekiant užtikrinti bei išlaikyti įmanomai optimaliausią mažiausios kainos ir kokybės santykį.</p> <p>Taigi, Korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimo metu nustatyta, kad nors ir nesant skundų ir/ar pranešimų apie galimus pažeidimus ASG paslaugų kainų nustatymo procese, reikalinga vidiniu ASG dokumentu sureglamentuoti paslaugų kainų nustatymo procesą.</p>
	Kita informacija

5. Pasiūlymai dėl nustatytų rizikų mažinimo priemonių taikymo	Žmogiškųjų išteklių vadybininkei ir vyriausiajai patarėjai organizuoti bei parengti tvarkos, nustatančios ASG teikiamų paslaugų kainų nustatymo projektą iki 2024 m. kovo 31 d.
6. Kitos pastabos	Nėra
7. Priedai	Nėra
Išvadą parengęs asmuo: Vyriausioji patarėja Regina Shoab	